

Ενημερωτικό σημείωμα για τους φορείς υλοποίησης έργων και τους εταίρους της ΕΤΕπ σχετικά με την πολιτική διαφάνειας του Ομίλου ΕΤΕπ

1. Εισαγωγή

Η **πολιτική διαφάνειας της ΕΤΕπ** είναι εναρμονισμένη με τις υποχρεώσεις διαφάνειας της ΕΕ και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Η πολιτική διατίθεται σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ στον δικτυακό τόπο της ΕΤΕπ¹.

Ως η τράπεζα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και ως οργανισμός της ΕΕ, η ΕΤΕπ έχει ιδιαίτερη υποχρέωση να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο **ανοικτή και διαφανής** απέναντι στους πολίτες της ΕΕ και το ευρύ κοινό. Ως χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, η ΕΤΕπ πρέπει επίσης να διατηρεί **την εμπιστοσύνη** των πελατών της, των συγχρηματοδοτών, των επενδυτών και άλλων συναφών τρίτων μερών.

Στην πολιτική παρουσιάζεται η προσέγγιση του Ομίλου ΕΤΕπ όσον αφορά τη διαφάνεια και τον διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Προβλέπονται κατευθυντήριες αρχές που ισχύουν για τον Όμιλο ΕΤΕπ στο σύνολό του, καθώς και αναλυτικές διατάξεις που έχουν εφαρμογή μόνο στην ΕΤΕπ.

Η πολιτική δίνει στο κοινό το δικαίωμα να ζητεί **πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες και σε όλα τα έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή της ΕΤΕπ**. Παράλληλα, διασφαλίζει την **προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών** που βρίσκονται στην κατοχή της ΕΤΕπ.

Ο Όμιλος ΕΤΕπ σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα σε όλες του τις δραστηριότητες. Ο Όμιλος ΕΤΕπ δεν ανέχεται να επιβάλλονται οποιασδήποτε μορφής αντίποινα εναντίον φυσικών προσώπων ή οργανισμών που ασκούν τα δικαιώματά τους δυνάμει της πολιτικής του για τη διαφάνεια.

2. Σκοπός του παρόντος ενημερωτικού σημειώματος

Ο σκοπός του παρόντος σημειώματος είναι να **ενημερωθούν οι φορείς υλοποίησης έργων, οι δανειολήπτες και οι συγχρηματοδοτές τόσο για τις αρχές και τις βασικές διατάξεις της πολιτικής διαφάνειας** όσο και για την πρακτική εφαρμογή τους στις πληροφορίες που παράγει ή λαμβάνει η ΕΤΕπ σε σχέση με τις δραστηριότητές της.

1. <https://www.eib.org/en/publications/eib-group-transparency-policy-2021>

Η ΕΤΕπ **προωθεί ενεργά τη διαφάνεια και τη χρηστή διακυβέρνηση** στα έργα που χρηματοδοτεί, στις επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει και σε όλους γενικά τους αντισυμβαλλομένους της. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό οι φορείς υλοποίησης έργων και οι εταίροι της ΕΤΕπ να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές της πολιτικής και, όποτε κρίνεται αναγκαίο, να συνεργάζονται με την ΕΤΕπ για την εφαρμογή τους.

Η ΕΤΕπ προτρέπει τους φορείς υλοποίησης έργων, τους δανειολήπτες και άλλους αρμοδίους να **θέτουν στη διάθεση του κοινού πληροφορίες περιβαλλοντικού και κοινωνικού χαρακτήρα σχετικά με τα έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΤΕπ**, να είναι ανοικτοί και διαφανείς στη σχέση και στις συμφωνίες τους με την ΕΤΕπ και να τηρούν, στο πλαίσιο των χρηματοδοτούμενων έργων, τις αρχές διαφάνειας που εκτίθενται αναλυτικά στην πολιτική. Αυτό πρέπει να γίνεται με την επιφύλαξη των νόμιμων συμφερόντων της ΕΤΕπ και άλλων τρίτων, καθώς και των ισχυόντων νόμων και κανονισμών.

Το παρόν ενημερωτικό σημείωμα δεν παρέχει πλήρη και διεξοδική επισκόπηση της πολιτικής. Δεν αφορά τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων ή τις απαιτήσεις γνωστοποίησης πληροφοριών που ενδέχεται να απορρέουν από άλλα διεθνή, ενωσιακά ή εθνικά πλαίσια. Εκπονήθηκε μόνο για ενημερωτικούς σκοπούς και δεν θίγει δικαιώματα ή υποχρεώσεις τρίτων.

Οι φορείς υλοποίησης έργων και οι εταίροι καλούνται να συμβουλευούνται την πολιτική για την πληρέστερη ενημέρωσή τους και να επικοινωνούν με την ΕΤΕπ όταν επιζητούν έγκυρη καθοδήγηση.

3. Βάση της πολιτικής

- Η **αρχή της εξωστρέφειας** των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ προβλέπεται στη **Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ)** και τη **Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)**, και ιδίως στο άρθρο 1 και στο άρθρο 15 παράγραφος 1, αντίστοιχα.
- Επιπλέον, ως οργανισμός της ΕΕ, η Τράπεζα οφείλει να συμμορφώνεται κατά περίπτωση με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1367/2006 για την εφαρμογή στα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας των διατάξεων της σύμβασης του Aarhus σχετικά με την πρόσβαση στις πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα.
- Ως εκ τούτου, ο Όμιλος ΕΤΕπ έχει θεσπίσει πολιτική διαφάνειας η οποία μεταφέρει στην πράξη αυτό το κανονιστικό πλαίσιο με τη μορφή κανόνων και διαδικασιών του Ομίλου.

4. Περιεχόμενο της πολιτικής

- Η πολιτική διαφάνειας διέπεται από τις αρχές της **εξωστρέφειας, της διασφάλισης εμπιστοσύνης, της προστασίας ευαίσθητων πληροφοριών και της προθυμίας να ακούμε και να αναπτύσσουμε διάλογο**.
- Στην πολιτική περιγράφονται οι πληροφορίες που δημοσιεύει τακτικά η Τράπεζα στον δικτυακό της τόπο (βλέπε ενότητα 4.1 κατωτέρω). Επίσης, δίνεται το δικαίωμα στο κοινό να ζητεί πρόσβαση σε πληροφορίες και έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή της ΕΤΕπ και παρουσιάζονται οι σχετικές διαδικασίες (βλέπε ενότητα 4.2 κατωτέρω). Επιπλέον, περιγράφονται τόσο η συνολική προσέγγιση της Τράπεζας για τη διαφάνεια, τον διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τη δημόσια διαβούλευση όσο και οι μηχανισμοί υποβολής καταγγελιών και προσφυγών που βρίσκονται στη διάθεση του κοινού.

4.1. Δημοσίευση πληροφοριών

- Με στόχο τη στήριξη και την προώθηση της αρχής της διαφάνειας, η ΕΤΕπ δεσμεύεται πλήρως να δημοσιεύει σε τακτική βάση και εγκαίρως ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τον ρόλο της, τις πολιτικές και τις εργασίες της μέσω κυρίως του δικτυακού της τόπου (www.eib.org).

- Συγκεκριμένα, η ΕΤΕπ δημοσιεύει τις περιλήψεις των έργων που σκέπτεται να χρηματοδοτήσει. Οι πληροφορίες αυτές δημοσιεύονται μόλις οι συζητήσεις της ΕΤΕπ με τον φορέα υλοποίησης του έργου βρεθούν σε αρκετά προχωρημένο στάδιο ώστε να μπορεί να ξεκινήσει η αξιολόγηση του έργου. Το στάδιο αυτό προηγείται της πρότασης χρηματοδότησης, η οποία υποβάλλεται για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΕπ.
- Μικρός αριθμός των εν λόγω περιλήψεων ενδέχεται να μην δημοσιευθεί πριν από την έγκριση των έργων από το Διοικητικό Συμβούλιο και, σε ορισμένες περιπτώσεις, πριν από την υπογραφή της σύμβασης χρηματοδότησης, για λόγους προστασίας δικαιολογημένων συμφερόντων, με βάση τις εξαιρέσεις γνωστοποίησης, όπως προβλέπονται στην ενότητα 5 της πολιτικής (βλέπε την επόμενη ενότητα του παρόντος ενημερωτικού σημειώματος).
- Μετά την υπογραφή της σύμβασης, η περίληψη του έργου συμπληρώνεται από τη Δήλωση Προσθετικότητας και Αντικτύπου (Additionality and Impact Statement - AIS), που παρουσιάζει συνοπτικά πώς η ΕΤΕπ επιτυγχάνει προσθετικότητα και επιφέρει αντίκτυπο μέσω των έργων που χρηματοδοτεί.
- Επίσης, σε όσο το δυνατόν πιο αρχικό στάδιο του κύκλου του επενδυτικού σχεδίου καθίστανται διαθέσιμες **περιβαλλοντικές πληροφορίες** που βρίσκονται στην κατοχή της ΕΤΕπ μέσω του δημόσιου μητρώου της ΕΤΕπ που τηρεί η ίδια στον δικτυακό της τόπο (<https://www.eib.org/en/registers/index.htm>).
- Μετά την παρέλευση 30 ετών, εξετάζεται η μεταφορά των εγγράφων σε δημόσιο αρχείο. Κατά γενικό κανόνα, η ΕΤΕπ φυλάσσει τις πληροφορίες μόνο μέχρι τη λήξη της περιόδου υποχρεωτικής φύλαξης τους (άρθρο 5.15).

4.2. Γνωστοποίηση πληροφοριών

- Η ΕΤΕπ λαμβάνει τακτικά **από το κοινό** (π.χ. απλούς πολίτες, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, πανεπιστήμια) **αιτήματα γνωστοποίησης** πληροφοριών, τα οποία χειρίζεται με βάση την πολιτική της. Ορισμένα από αυτά τα αιτήματα αφορούν πληροφορίες και έγγραφα που προέρχονται από τους πελάτες και τους εταίρους της Τράπεζας και/ή αφορούν τις δραστηριότητές της.
- Η πολιτική βασίζεται στο «**τεκμήριο γνωστοποίησης των πληροφοριών**» (άρθρο 5.1). Αυτό σημαίνει ότι **κάθε πληροφορία και έγγραφο που βρίσκεται στην κατοχή της ΕΤΕπ μπορεί καταρχήν να γνωστοποιηθεί** στους ενδιαφερομένους κατόπιν αιτήματος.
- Ωστόσο, **η Τράπεζα σέβεται τις απαιτήσεις εμπιστευτικότητας των επιχειρηματικών της εταιρών** και δεν γνωστοποιεί πληροφορίες που θίγουν την προστασία έννομων συμφερόντων ή παραβιάζουν την υποχρέωση επαγγελματικού απορρήτου ή τη νομοθεσία της ΕΕ (π.χ. κατάχρηση της αγοράς).
- Συγκεκριμένα, η πολιτική ορίζει **εξαιρέσεις** με σκοπό την προστασία δικαιολογημένων συμφερόντων, τα οποία ενδέχεται να προσβληθούν αν γνωστοποιηθούν οι ζητούμενες πληροφορίες (βλέπε ενότητα 5 της πολιτικής).
- Παραδείγματος χάρι, η Τράπεζα δεν γνωστοποιεί καμία πληροφορία που **θα έθιγε την προστασία:**
 - **των εμπορικών συμφερόντων** ενός φορέα υλοποίησης έργου ή άλλου τρίτου μέρους (άρθρο 5.5). Τέτοιες πληροφορίες είναι π.χ. οι επιχειρηματικές, χρηματοοικονομικές και αποκλειστικές πληροφορίες ή άλλες μη δημοσιοποιούμενες πληροφορίες ή έγγραφα που δημιουργούνται ή παραλαμβάνονται από την ΕΤΕπ-πληροφορίες ή έγγραφα που αφορούν διαπραγματεύσεις, νομικά έγγραφα και σχετική αλληλογραφία· ή πληροφορίες ή έγγραφα που καλύπτονται από συμφωνία εμπιστευτικότητας ή για τα οποία ένας τρίτος έχει εύλογες προσδοκίες ότι δεν θα δημοσιοποιηθούν.
 - **της πνευματικής ιδιοκτησίας** του φορέα υλοποίησης έργου ή άλλου τρίτου μέρους (άρθρο 5.6).

- Ισχύουν οι περιπτώσεις που προαναφέρθηκαν εκτός αν συντρέχει **υπέρτερο δημόσιο συμφέρον** που δικαιολογεί τη γνωστοποίηση των επίμαχων πληροφοριών. Υπέρτερο δημόσιο συμφέρον θεωρείται ότι συντρέχει όταν π.χ. **οι ζητούμενες πληροφορίες αφορούν εκπομπές που εκλύονται στο περιβάλλον** (π.χ. αέρια και σωματίδια που διοχετεύονται στην ατμόσφαιρα ή εκπέμπονται από διάφορες πηγές). Αυτό σημαίνει ότι **οι πληροφορίες αυτές γνωστοποιούνται** κατ'αρχήν κατόπιν αιτήματος.
- Τα ανωτέρω ισχύουν επίσης για τις πληροφορίες και τα έγγραφα που υποβάλλονται ή παράγονται από **τρίτα μέρη και βρίσκονται στην κατοχή της ΕΤΕπ**. Πριν αποφασίσει να προβεί στη γνωστοποίηση ή μη των ζητούμενων πληροφοριών ή εγγράφων, η **Τράπεζα διαβουλεύεται με τα ενδιαφερόμενα μέρη για να διαπιστώσει αν συντρέχει εξαίρεση γνωστοποίησης** (εκτός αν είναι σαφές ότι το έγγραφο ή η πληροφορία επιτρέπεται ή δεν επιτρέπεται να γνωστοποιηθεί (άρθρο 5.11)).
- Στις περιπτώσεις αυτές, ζητείται από τους φορείς υλοποίησης έργων και τους εταίρους, αφενός, να υποδείξουν στην ΕΤΕπ ποια σημεία των ζητούμενων εγγράφων θεωρούν ότι καλύπτονται από οποιαδήποτε εξαίρεση γνωστοποίησης της πολιτικής διαφάνειας της ΕΤΕπ και, αφετέρου, να αιτιολογήσουν την άποψή τους επισημαίνοντας τη ζημία που μπορεί να προκληθεί σε περίπτωση που γνωστοποιηθούν οι επίμαχες πληροφορίες. Αν δεν ληφθεί απάντηση εντός της δεδομένης προθεσμίας, η ΕΤΕπ θα λάβει απόφαση για τη γνωστοποίηση των πληροφοριών με βάση τις διατάξεις της πολιτικής.
- Η ΕΤΕπ οφείλει να απαντά στα αιτήματα γνωστοποίησης εντός **15 εργάσιμων ημερών** από τη λήψη του αιτήματος (άρθρο 5.22). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως π.χ. στην περίπτωση σύνθετου αιτήματος γνωστοποίησης το οποίο δεν επιτρέπει στην ΕΤΕπ να απαντήσει εντός του προαναφερθέντος χρονικού διαστήματος (π.χ. όταν το αίτημα αφορά ογκώδες έγγραφο, όταν οι πληροφορίες δεν είναι άμεσα διαθέσιμες και/ή είναι δύσκολο να συγκεντρωθούν), η ΕΤΕπ προσπαθεί να απαντήσει στο αίτημα γνωστοποίησης **εντός 30 εργάσιμων ημερών** από τη λήψη του αιτήματος (άρθρο 5.24).

Οι φορείς υλοποίησης έργων και οι εταίροι που λαμβάνουν πληροφορίες ή αιτήματα γνωστοποίησης για έγγραφα της ΕΤΕπ ή έχουν περαιτέρω ερωτήσεις για την προσέγγιση της ΕΤΕπ όσον αφορά τη διαφάνεια καλούνται να επικοινωνήσουν με την ΕΤΕπ, είτε μέσω του **Γραφείου Ενημέρωσης της ΕΤΕπ** (infodesk@eib.org) είτε μέσω των άμεσων αντισυμβαλλομένων της ΕΤΕπ (π.χ. με τον οικείο υπεύθυνο δανείων).

Οι φορείς υλοποίησης έργων και οι εταίροι που ενδιαφέρονται επίσης γενικότερα για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα καλούνται επίσης να συμβουλευτούν τον οδηγό για την εφαρμογή της σύμβασης του Aarhus που εκπονήθηκε από την Οικονομική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ)².

2. <https://unece.org/environment-policy/publications/aarhus-convention-implementation-guide-second-edition>